Parlamentul
Republicii Moldova

Nr. 379
22 octombrie 2026

Preşedintele Parlamentului
Republicii Moldova

De difuzat deputaţilor.

Spre avizare:

- Comisiilor permanente,
- Guvernului RM,
- Centrului Naţional Anticorupţie,
- Consiliului Concurenţei,
- Direcţiei generale juridice – conform Regulamentului.

Comisiei pentru economie, buget şi finanţe – în baza avizelor de prezentat raportul în Parlament.

Parlamentul
Republicii Moldova

PB nr. 2211-26
22 octombrie 2026

Deputat în Parlamentul
Republicii Moldova

Biroului Permanent al
Parlamentului Republicii Moldova

În conformitate cu prevederile art.73 din Constituţia Republicii Moldova şi art.47 din Regulamentul Parlamentului se înaintează cu titlu de iniţiativă legislativă proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (transparența achizițiilor gazelor naturale)

Anexe:
1. Proiectul de lege,
2. Nota de fundamentare.

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI
REPUBLICII MOLDOVA
Nr. 379
22 10 2026

Deputaţi în Parlament:

Digitally signed by Dodon Igor
Date: 2026.10.22 10:53:06 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova
MOLDOVA EUROPEANĂ

Adela Toleaș A. Toleaș
Grigore Novac
Ceban Olga
Mun. Autor Ale

P. Burduja
M. Lazăr M. Lazăr
E. Grecianâi
B. Vizdea
Ulianovschi Adrian

Republica Moldova, MD-2004, Chişinău
Bd. Ştefan cel Mare şi Sfânt 105
secretariat@parlament.md
www.parlament.md

Proiect

LEGE

pentru modificarea unor acte normative
(transparenţa achiziţiilor gazelor naturale)

Parlamentul adopta prezenta lege organica.

Art. I. - Legea cu privire la energetică nr.174 /2017 (republicat in Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr.480-482, art.849), cu modificările ulterioare, la articolul 26 se completează cu alineatul (1^1), cu următorul cuprins:

„(1^1) Întreprinderile energetice care încheie contracte de vânzare-cumpărare a gazelor naturale pe piaţa angro a gazelor naturale, au obligaţia prezentării contractelor de vânzare-cumpărare a gazelor naturale de pe piaţa angro relevantă către Agenda Naţionala de Reglementare în Energetica şi publicarea acestora pe pagina web a întreprinderii energetice."

Art. II. - Legea cu privire la gazele naturale nr.108/2016 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.193-203, art.415), cu modificările ulterioare, la articolul 98 se completează cu alineatul (4^2) şi alineatul (4^3), care vor avea următorul cuprins:

„(4^2) Participanţii la piaţa gazelor naturale cărora li s-a impus obligaţia de serviciu public şi/sau care sunt desemnaţi în calitate de furnizori de ultima opţiune, în condiţiile prevăzute la art. 90, sunt obligaţi, în termen de 10 zile lucrătoare de la data semnării tranzacţiei de vânzare-cumpărare a gazelor naturale de pe piaţa angro, să prezinte Agenţiei şi să publice pe pagina web proprie contractul-cadru de tip EFET şi/sau contractul individual, cu indicarea următoarelor informaţii pentru fiecare contract în parte:

a) Denumirea vânzătorului/furnizorului, după caz;
b) Obiectul contractului;
c) Unităţile de energie aplicabile, după caz;
d) Durata contractului;
e) Cantităţile de gaze naturale contractate;
f) Preţul de referinţa al mărfii şi preţul alternativ;

g) Modalitatea de facturare şi plată a cantităţilor contractuale programate.

(4³) Prin derogare de la prevederile alin. (4²), în cazul în care anumite clauze contractuale fac obiectul unei obligaţii de confidenţialitate asumate de participantul la piaţa gazelor naturale, acesta este obligat să prezinte Agenţiei şi să publice pe pagina sa electronică un raport trimestrial care va conţine următoarele informaţii:

a) Numărul contractelor semnate în perioada de referinţă;

b) Cantităţile de gaze naturale programate şi cele efectiv contractate;

c) Preţul mediu de referinţă achitat;"

d) Cantitatea gazelor naturale neconforme, după caz.

Art. III. (1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Guvernul, în termen de 3 luni de la data publicării prezentei legi va aduce actele sale normative în concordanţă cu prezenta lege.

PREŞEDINTELE PARLAMENTULUI

NOTĂ DE FUNDAMENTARE
la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (transparența achizițiilor gazelor naturale)

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (transparența achizițiilor gazelor naturale) este elaborat de către un grup de deputați din Fracțiunea parlamentară a Partidului Socialiștilor din Republica Moldova.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Prezentul proiect de lege este înaintat în corespundere cu art.73 din Constituția RM și art.47 alin.3 din Regulamentul Parlamentului și în contextul necesității asigurării transparenței achizițiilor de gaze naturale.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Necesitatea intervenției normative subzistă în prevederile art.34 alin.(1) și alin.(2) al Constituției Republicii Moldova, potrivit cărora dreptul persoanei de a avea acces la orice informație de interes public nu poate fi îngrădit, iar statul prin intermediul autorităților publice specializate se obligă să asigure informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice. De reținut și de la principiile accesului la informațiile de interes public prevăzute la art.3 din Legea privind accesul la informațiile de interes public nr.148 din 09.06.2023, conform cărora furnizorii de informații au obligația de a publica și disemina într-o manieră pro activă toate informațiile de interes public. Ținând cont de prevederile art.4 din aceeași lege, se consideră informații de interes public toate informațiile deținute de furnizorii de informații, indiferent de suportul de stocare (pe hârtie, electronic sau în orice alt format). Potrivit art. 5, furnizorii de informații includ autoritățile publice, institute publice, întreprinderile de stat și municipale, persoanele juridice de drept privat controlate de entitățile menționate mai sus (in conformitate cu art. 203 alin. (3)-(7) din Codul civil nr. 1107/2002), persoanele juridice de drept privat care prestează servicii publice sau servicii publice de gospodărie comunala ori de decontare, întreprinderile din domeniul energiei (gaze naturale, energie

electrica sau termica), asociaţiile profesionale şi organele de autoadministrare ale profesiilor din sectorul justiţiei, precum si partidele politice. În continuare, conform art. 16 din Legea menţionata, orice persoană fizică sau juridică are dreptul de acces la informaţiile de interes public, în formele şi condiţiile prevăzute de lege, iar furnizorii de informaţii au obligaţia de a asigura acest acces, fără îngrădiri nejustificate.

Astfel, având in vedere că beneficiarii finali ai gazelor naturale sunt cetăţenii Republicii Moldova şi că, în procesul de achiziţie a resurselor energetice strategice naţionale, sunt utilizate fonduri publice, este evident că aceste informaţii nu pot fi ascunse publicului larg. De altfel, la momentul adoptării Legii nr. 131/2015 privind achiziţiile publice, Parlamentul s-a ghidat de aceleaşi principii ai transparenţei utilizării fondurilor publice. Aceasta lege transpune Directiva 2014/24/UE a Parlamentului European şi a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achiziţiile publice si de abrogare a Directivei 2004/18/CE, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 94 din 28 martie 2014, cu modificările aduse prin Regulamentul delegat (UE) 2017/2365 al Comisiei din 18 decembrie 2017.

Totodată, Legea nr. 133/2015 transpune şi Directiva 89/665/CEE a Consiliului din 21 decembrie 1989 privind coordonarea actelor cu putere de lege si a actelor administrative referitoare la procedurile de contestare a atribuirii contractelor de achiziţii publice. În acelaşi spirit a fost elaborate şi Legea nr. 74/2020, care transpune parţial Directiva 2014/25/UE a Parlamentului European şi a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achiziţiile efectuate de entităţile care îşi desfăşoară activitatea in sectoarele apei, energiei, transporturilor si serviciilor poştale, şi care abroga Directiva 2004/17/CE. În acest sens, art. 4 al Directivei menţionate subliniază că achiziţiile publice joaca un rol esenţial în strategia „Europa 2020 - O strategic europeana pentru o creştere inteligentă, durabila şi favorabilă incluziunii", constituită ca un instrument de piaţa esenţial pentru atingerea obiectivelor sociale comune, facilitarea participării IMM-urilor şi eficientizarea cheltuielilor publice.

Importanţa unei reglementari riguroase si transparente a finanţelor publice în domeniul achiziţiilor este subliniată şi în compartimentul „Finanţe Publice" din Raportul Guvernului pentru anii 2022-2023.

3. Obiectivele urmărite şi soluţiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului şi evidenţierea elementelor noi

Proiectul de lege propune modificarea cadrului normativ cuprins in:

- Legea cu privire la energetică nr.174 din 21.09.2017; şi
- Legea cu privire la gazele naturale nr. 108 din 27.05.2016.

Modificările cadrului normativ se rezumă la necesitatea reglementării obligativităţii de publicitate ale contractelor de achiziţie a gazelor naturale efectuate de către participanţii la piaţa gazelor naturale cărora li s-a impus obligaţia de serviciu public să prezinte Agenţiei Naţionale de Reglementare in Energetica şi să facă publice contractele de vânzare cumpărare a gazelor naturale de pe piaţa angro a gazelor naturale.

Modificările propuse la art.26 al Legii nr. 174/2017 conţin prevederi generale cu privire la asigurarea transparenţei în achiziţionarea gazelor naturale şi obligativitatea prezentării contractelor de vânzare-cumpărare a gazelor naturale de pe piaţa angro relevantă către Agenţia Naţionala de Reglementare în Energetica şi publicarea acestora pe pagina web a întreprinderii energetice.

De reţinut că modificările propuse la art.98 al Legii nr.108/2016 propun includerea detalierii obligaţiei enunţate la art. 26 din Legea 174/2017, precum prezentarea către ANRE şi publicarea pe pagina sa electronică în termen de 10 zile de la încheierea tranzacţiei, a Contractului cadru de tip EFET si/sau Contractul individual, cu indicarea următoarelor informaţii privind fiecare contract, ce cuprind:

- Denumirea Vânzătorului/Furnizorului, după caz;
- Obiectul Contractului;
- Unităţile de energie aplicabile, după caz;
- Durata contractului;
- Cantităţile de gaze naturale contractate;
- Preţul de referinţa al mărfii şi preţul alternativ;
- Facturarea si plata cantităţilor contractuale programate;

3.2. Opţiunile alternative analizate şi motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Pe marginea obiectul de reglementare care a stat la baza elaborării prezentei legi opţiuni alternative nu au fost identificate.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Prezentul proiect de lege generează impact direct asupra sectorului public în partea relevantă reglementării pieţei în domeniul energeticii şi asigurarea procesului de transparenţă în achiziţii efectuate de întreprinderile energetice pe piaţa gazelor naturale. Proiectul propune informarea obligatorie a Agenţiei Naţionale pentru Reglementare în Energetică cu privire la conţinutul contractului de vânzare-cumpărare a gazelor naturale de pe piaţa angro relevantă.

4.2. Impactul financiar şi argumentarea costurilor estimative

Implementarea prevederilor conţinute în proiectul de act normativ, nu generează impact bugetar.
4.3. Impactul asupra sectorului privat
Prezentul proiect generează impact direct asupra sectorului privat în limita efectelor produse asupra întreprinderilor energetice care încheie contracte de vânzare-cumpărare a gazelor naturale pe piaţa angro relevantă.
1.4. Impactul social
Prezentul proiect nu comportă un impact social direct.
4.4.2. Impactul asupra echităţii şi egalităţii de gen
Prezentul proiect nu generează impact direct asupra echităţii şi egalităţii de gen.
4.5. Impactul asupra mediului
Prezentul proiect nu generează impact direct asupra mediului.
4.6. Alte impacturi şi informaţii relevante
Nu este aplicabil
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislaţia UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislaţia naţională
Proiectul de lege nu are ca scop armonizarea legislaţiei naţionale cu legislaţia Uniunii Europene.
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislaţiei UE
Proiectul de lege nu are ca scop armonizarea legislaţiei naţionale cu legislaţia Uniunii Europene.
6. Avizarea şi consultarea publică a proiectului actului normativ
Întru respectarea prevederilor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative şi ale Legii nr. 239/2008 privind transparenţa în procesul decizional, proiectul de act normativ va fi publicat pe pagina web oficială a Parlamentului www.parlament.md şi propus pentru consultări publice.
7. Concluziile expertizelor
Proiectul de lege urmează a fi supus expertizei juridice şi anticorupţie în conformitate cu art. 36 şi art. 37 din Legea cu privire la actele normative nr. 100/2017 în procesul desfăşurării procesului de avizare.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Proiectul de lege se încadrează în categoria actelor legislative organice prin prisma conţinutului şi specificului de reglementare a relaţiilor social-economice.

După adoptarea proiectului de lege, Guvernul, va aduce actele sale normative în concordanță cu prevederile prezentului proiect de lege
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
Proiectul de lege modifică cadrul normativ în vigoare prin completarea rigorilor cu privire la asigurarea transparenței în contractele de achiziționare a gazelor naturale. Adițional, modificările urmează să fie aduse la cunoștință publicului larg, așa cum dau naștere unor drepturi și raporturi juridice noi.

Deputați în Parlament: